

Nro. 34.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indúlt Bétsből, Pénteken Aprilis 27-ik napján
1804-ik esztendőben.*

B é t s.

Ma, dél előtt 10 és 11 óra közt olly asszony személy állott itt sarkig érő setét kék Nelzonban, a' perengerenn, a' ki sok ártatlan ifjú hajadonokat tsábitván magához, bordélyházat tartott, és nem is kevés pénzt keresett ezen mesterségével. Ő Csász. és Kir. Felségeknak meg másolhatatlan akaratjok az, hogy az illy feslett életre vezérlő asszony személyekre Argusi izemekkel vigvázson, és érdemek szerént büntesse meg őket a' Politzia.

Itten a' Bécsi Univerfitás palotájának egyik szálájában, a' vízbe fultakkal, és több félen meg holt emberekkel való bánásról, minden Vasárnap és innep napokon közönséges tanítások tartatnak,

mellyekenn nemtsak a' Chirurgiát tanuló ifjaknak, hanem a' halászoknak és hajósoknak inásaik is tartoznak meg jelenni, úgymint a' kiknek leg több alkalmatosságok van a' vízbe esett, vagy abba holt emberekkel való bánásra. Nemtsak ezek, hanem másféle rend. és rangbéli emberek is örömeft halgatják ezen emberi nemzet hasznára intezett tudományt.

Magyar Ország.

Sopronyból, Sz. György havának 18 ik napján. Ismét olly tárgyról tudósítjuk mi a' Magy. Kurir Íróit, melly vélekedésünk szerént meg érdemli az emlitéft. Néhai Fő Tiszt. Wachtler Pál Ur helyébe, F. Tiszt. Berghofer Mihály Úr választatott Sopron várossa Papjává, ki is a' meg bődögültnek egyik érdemes káplánnya vala, 's ezen szent hivataljába nagy pompával bé is iktattatott. Ékes beszéde, jószivüisége, kegyes élete ezen tisztelt Urnak bokros reménységet támasztanak bennünk a' felől, hogy ő benne is egy embert szerető barátot fogunk fel találni. Bé iktatásának innepét, a' múlt vasárnapon, úgymint, e' folyó hólnap 5-ikén tartotta, 's ekkor adta azon pompás ebédet, mellyen a' város előjárói is mindnyájan jelen voltak. Az ide való Magyar Társaság is meg akarván őtet tisztelni, egynéhány nyomtatott Magy verseket ajánlott néki.

A' Magyar Országi második tenger a' Fertő, a' mellynek ki száritása végett, nagy méltóságú Eszterházy Miklós Eö Herczogsége, 7 elztendő folyása alatt, egy igen költséges de hasznos canálit épitetett a' Rába közön, 's azon sok vizet le is vonatott, a' múlt télen a' fok hó és elhoviz miatt annyira meg nevedett, hogy min-

den avval határos szántóvető, 's széna termő földek, és sok helységek, nevezetesen B o l f (Wolfs), Széplak, Eszterház, Sütör, Bánfalva, Nyúlás, Nésidér, Széleskút, és Ruszt Sz. K. város bé voltak a' vizzel öntve. Az ezen özön vitzől okoztatott kárt fél millióra teszik. A' Rábaközét leg inkább érdeklette ez a' szerentsétlenség, a' hol még most is viz alatt vannak a' mezők. — A' Fertőtől távolabb fekvő környékekenn az öfzi vetés ismét fel elevenedett, és ha valamelly Istenostora nem érdekli a' bé takarodásig, nagy reménység lehet a' bőv aratáshoz. —

N é m e t O r s z á g.

A' Monachiumi tudósításokból olvastuk, hogy az ott vólt Anglus követ minister D r a k e, a' Párisi utolsó öszve esküvésnek szerzője és igazgatója igen nehezen szenvedte, hogy a' Baváriai Vál. Fejedelem a' Frantzia emigránsokat a' maga tartományaiból ki hajtatta. Egy bé adott jegyzésében tudni kívánta az ő Vál. Fejedelemsége confidentialis ministerétől Baró M o n t g e l á s t ó l, ha azoknak a' Fr. emigránsoknak is, a' kik Anglia védelmezése alatt vannak, ki kell azon Fejedelemségből menni, és nem elegendő e' az Anglus követnek ő érettek való jóállása? De minekutána a' Vál. Fejedelemnek fülébe ment volna az, hogy a' Párisi utolsó öszve esküvésnek ő lett volna a' kikoholója és vezetője, 's minekutánna az ő Franczia Országi Rojalistákhoz küldött instructióját, és tulajdon kezével irt leveleit a' Monachiumi udvarnak a' Fr. Kormányzék meg küldötte volna, a' következő Martzius 31. ik nap.

ján költ ministerialis Jegyzésnek vétele után nagy félelem és szorongatások közzé esett:

„Az alább irt Status és Conferentialis minister világos parantsolatot vett a' felől Ö Vál. Fejedelemségétől, hogy az ide zárt nyomtatott levelet Drake Urnak küldje meg, 's egyszermind adja tudtára, hogy az ő tulajdon kezével irt originalis levelet Ö Vál. Fejedelemsége kezében légyenek. Felette fájlallya Ö Vál. Fejedelemsége, hogy rezidentiája olly levelezésnek helyévé tétődött, melly a' Drake Urnak ezen udvarhoz lett küldésével általán fogva ellenkezik, és Ö Vál. Fejedelemsége, maga méltóságához, betsülletéhez, és alattavalóinak bóldogságához illendőnek itili, hogy Ö Herczegsége ezen szempillan'attól fogva Drake Urral semmi egyefféget ne tartson, sem pedig a' maga uevaránál tovább meg ne szenvedje. Két olly jobbagyai arestáltattak le már Ö Vál. Fejedelemségének Monachiumban, a' kik a' Drake Ur sugallásaiból olly lépéseket tettek, a' mellyeket a' Nemzeteknek törvényei általán fogva tilalmaznak. — Az alább irtra vagy on annak megmondása is bizva, hogy Ö Vál. Fejedelemsége sokkal jobban esméri Ö Britanniai Kir. Felségének, és az Anglus nemzetnek nemes gondolkozása módját, mint sem tsak gyanithatná is azt, hogy Drake Urnak ezen tselekedetét helybe hagyhatnák valaha. E' dologról Ö Kir. Felségét maga fogja Ö Vál. Fejedelemsége tudósítani, hogy az udvaránál volt Anglus követől maga bizodal-mát meg vonni kéntelenítettett.“

Manheim ből Aprilis 8 ik napján. A' Würtembergi Val. Fejedelem udvaránál volt Anglus minister követ L. Spencer Smith arról tudó.

sittatván, hogy Szaltzburgban veszedelmes nyavalyába esett legyen a' felesége, Stuttgardtból oda utazott. Talán nékie is ugy van a' dolga, mint Drakének volt Monachiumban, a' kinek kiadátását a' Fr. Kormányfőék nagyon sürgetvén, azt sem várta meg, hogy a' kotsija el készüljön, hanem jó reggel gyalog onnan el indúlt, és csak három óra múlva érkezett a' szekere utánna. Spencer Smith is nagy egyességben vólt az utolsó öszve esküvésben részves Fr. emigránsokkal, és kevés idővel annakelőtte nagy summa pénzt vett Angliából azoknak fizetésekre. Erről is vóltaképen tudósítatva vólt a' Fr. Kormányfőék, a' mint a' legújabb Párisi levelek bizonyíttyák: Spencer Smithet, úgymond ezek, csak nem minden nap olly idegen emberek látogatják meg Stuttgardban, a' kik a' Rénus inenső és tulsó partjairól küldetnek hozzája. Nagy summa pénzt vett a' maga planumának eszközésére, ebből fizeti azokat az Agenseit, a' kiket hamis sáin alatt, és öltözetekben éjelenként Fr. Országba küldöz. A' jó gondolkozású Német országilakosok magok is kárhoztatják Angliának azon planumát, melly szerént mindenütt háborúságra ingerieni igyekezik a' nemzeteket, minden maga betsülletének örülő ember kerüli az Anglus Diplomaticusoknak társaságát, a' kik t. i. magok méltóságos rángjokról elfelejtkezvén tzimborás társaikká lettek az öszve eskülteknek s. a. t.

Frantzia Respublika.

Az Ettenheimban el fogatott, Párisba vitetett, és egy különös katona Commissió által halálra szententziáztatott Eoghieui Kir. Herczegnek, Martzius 21 ik napján életből lett ki végeztetését,

néhány Német Országi, és még más közönséges levelek is kétségben hozni méreszlenek, egyedül ezenn az okon, hogy arról a' Párisi officialis újság levelekben a' Monitörben semmi emlékezet nem tétetődött. Ha azokat a' történeteket, a' mellyekről a' Monitör halgat, mind kétségbe kellene hozni, úgy a' több Párisi Zsurnálokban elő forduló dolgoknak semmi hitelt sem lehetne adni. A' Fr. Kormányzéknek mellze látó Politicája meg nem engedhette azt, hogy ennek a' Kir. vérből származott szerentétlen herczegnek megölettetését hivatalosan ki adja, 's ki hirdesse. Ha világosan nem emllitette is azon szomorú történetet a' Monitör; de jelentette homályos szókkal, a' mellyekből könnyen ki lehetet húzni, kire czélozzon. A' Madritban lévő Anglus követnek Frere nek azon magy ki nyilatkoztatására, mellyet a' Párisban ki tudódott öszve esküvés felől, a' Spanyol Országi Fő minister de la Pace előtt tett vala, illyetén jegyzést tett a' Monitör: Abban a' szempillantásban, úgymond, mellyben Anglia a' Frantzia első Conzulnak megöletésére titkos gyilkosokat küldött vala, egy a' Burbonni Házból valók között, a' törvény fegyvere alatt lakolta meg a' maga vétkeit. Evvel a' kifejezéssel bizonyosan nem másra, hanem a' fent említett Frantzia Királyi herczegre tzelzött, és czélozhatott a' Monitör. — Több közönséges és magános Párisi levelek is ezt bizonyittyák, 's világosan azt belzéllik, hogy ő a' halálos szententziának reá lett ki mondatása után három órával, néhány Frantzia Generálisoknak jelenlétekben a' Vincennesi erdőben agyon lövetett.

Erről a' Szerentsétlen fejedelmi emberről néhány Párisi közönséges levelek így szólnak: „Ő ugymond, a' Frantzia revolutio miatt támadt háborúban ésméreteffé lett Condé herczegnek unokája, és az ő testvér öttének a' Burbonni herczegnek egyetlen egy fia vólt, és így a' Condei Kir. herczegi Ház vele együtt el is enyészett. A' Franczia háborúban ő vólt a' Conde herczeg corpora vanguardájának, avagy elő járó seregének a' vezérje, A' Hohenlindeni Szerentsétlen ütközet után az E t t e n h e i m b a a' Kardinál R o h á n lakhelyébe ment, kinek halála után a' mostani Bádeni Vál. Fejedelem az oda való kastélyt lakó helyül néki engedte. A' Kir. familiából származtakkal nem igen harmonisált, kiváltképen azért, mivel azoknak kedvek ellen vette el a' Rohan-Rocheforti herczeg asszonyt. Az alattavalóknak szoros parantsolatot adott az eránt, hogy az azon környéken megforduló idegenekre szorossan vigyázzanak. — Martzius 15-ik napján, reggeli 4 órakor, szokása szerént vadászatra akarván kimenni, hirtelen lárma esett a' kastély körül, és egyszeribe az a' hir futamodott el, hogy Frantzia truppok vették légyen a' várost körül. Herczeg E n g h i e u és az ő udvari emberei hirtelen öszve futván, fegyveres kézzel akartak a' Frantziáknak ellent állani, töltött puskákkal fenyegették azokat, a' kik a' kastély kapujához közelitni mérészlenének; de erre a' Fr. katonák semmit sem ügyelvén az udvarba bé rontottak, a' herczeget meg fogták, 's el vitték. —

A' Hetruriai Kir. követnek azon feleletjében, mellyet a' Franczia külső dolgokra ügyelő minifternak azon jelentésére adott, mellyben az utólsó

esküvésnek ki nyilatkoztatását, és az első Conzulkanak vezedelemtől lett meg szabadulását tudtára adta, illy meg jegyzésre méltó kifejezés olvastatik: „El merem, úgymond, mondani, hogy azon Európai Hatalmasságok között, a' kik az első Conzulkanak az utolsó öszve eskütteknek gonosz kezek-től lett szerentsés meg menekedésénn való örö-möket ki nyilatkoztaták, egyik sem érzette az is-teni gondviselésnek ezen jótéteményét annyira, mint a' Hebruriai Regens Királyné Ö Felsége. Az első Conzulkanak tulajdonította az Ö Felsége kised fia azt a' Királyi koronát, mellyet viselni fog en-nekutánna, 's ettől, t. i. a' Fr. első Conzultól le-het néki a' maga ősi örökségeiben való meg ma-radhatását reményleni.“

Generál M o r e a u már sok izben kérdőre vonatott. Eleinte minden ellene mondott vádakat tagadott, tagadta a' Pichegrüvel, és Georgessel való esmeretségét, tagadta, hogy az első Conzulkanak meg öletéséről, és a' Frantzia Ország mostani kór-mányozásának meg változtatásáról csak leg kis-sebb gondolat is ötlött volna az ő elméjébe. El-lenben utolsó meg vizsgáltságának alkalmatosságá-val, a' mint a' Párisi magános tudósítások hirle-lik, többet vallott és mondott ki, mint sem az őtet vizsgáló birák vagy kívánták, vagy gondolták vol-na. Még arról is vallást tett, hogy G e o r g e s s e l háromszor beszélt Párisban; e' pedig minden vizsgáltságakor mérges bosszúsággal emlékezik ő rólla t. i. M o r e a u Generárol, azért, hogy a' Rojalis-ták utolsó planumának elközlésére hathatósabb intézeteket nem tett.

A' Monitörnek 13 ik Aprilísi darabjában, az a' jelentés is közöltetik a' Publicummal, a' mellyet

a' Fő Biró, avagy a' törvényes dolgokra ügyelő minister másod izben az első Conzulnak tett, melyben a' többi közt így szóllott: „A' Würtembergi Vál. Fejedelem udvaránál lévő Anglus minister Spencer Smith, épen olly dologba törte a' fejét, mint Drake a' Baváriai Vál. Fejedelem udvarában Monachiumban, és ő is abba foglalatoskodott, hogy a' Fr. Kormányzékot fel fordítsa. Tudtomra van az nékem, hogy Anglia, a' Baváriai, Bádeni és Würtembergi Vál. Fejedelmi udvaroknál követeket tarthat. De, a' mint egész Európa tudja, két részre lehet az Anglus követeket osztani. Cornwallis és Warren mindenkor betsülletes követségben küldetnek; elleuben Wickham, Drake, és Spencer Smith úgy tartatnak Európában, mint a' leg nagyobb gonoszságnak fabrikánsai. Polgár első Conzul, a' Kivitelmed kivanságára, a' Baváriai és Würtembergi Vál. Fejedelmek, minden hazájokat gyűlölő Fr. emigránsokat ki hajtattak a' magok birodalmaikból, vajha ezen öszve esküvésnek gonosz Fabrikánsait is ki üznék ezek a' Német Országi Fejedelmek a' magok udvaraikból. Hát ugyan a' Fr. Országgal határos lakosoknak nem kell e' a' háború tüzetől szinte úgy rettegni mint minékünk? A' háborútól mondom, melly egyedül az Anglusoknak, ezeknek a' minden nemzetek ellenségeinek szokott hasznokra lenni. Entehát azt kívánnám, hogy semmi Frantzia Országgal baratságban élő fejedelmi udvarok bé ne fogadnák udvaraikba a' Wickhamokat, Drakeket, és Spencer-Smitteket jövendőben, ezeket a' gonosz embereket, a' kik mindenütt halált prédikálnak, hazafiak közt való háborúságot szereznek, a' törvényes

kormányzók ellen a' népet fel ingerlik, minden Statusoknak ellenségei, és a' kik sem az Isten, sem a' természet, sem a' Nemzetek törvényeire semmit sem ügyelnek s. a. t."

Nagy Britannia.

A' Londoni Publicum a' mostani ministeriummal egészen meg elégedve nintsen, és most is azt óhajtya, hogy az Ország fő kormánya Pithere bizattalék. Ennek Alsó Parlamentum utólsó gyűlésében mondott beszédje (igy szólnak a' Londoni Politikusok) nem olly fundamentom nélkülváló, mint a' minémünek lenni láttatik. Mit vitünk a' jelenvaló háborúban végbe? Igen keveset. A' napnyúgoti Indiában, két kis Fr. szigetet, úgymint Tabagot és St. Luciát, és három Hollandiai Coloniát, úgymint Berbicet, Demeraryt, és Elsepuebot hódoltattunk meg; ellenben Martiniquet, Guadaloupet, és Surinámot még most is bírják ellenségeink. A' Sz. Domokosi szigetbéli fekete lakosoknak Franzziákon vett győzedelmeken nem örvendeni, hanem inkább szomorkodni kellene minékünk. Ez a' szabad fekete Status a' szomizéd 14 Anglus szigeteknek, a' mellyek mind a' fekete lakosoktól miveltetnek, ma vagy hólnap romlására fog lenni. Bár eleve igyekeznének ministereink a' reánk következő veszedelmet el háritani."

Londonból Martzius 28-ik napján. A' Parlamentumoknak a' Királyi ministerekkel tartó tagjai erőssen készülnék a' ministerekkel nem tartó résszel leendő bajnokoskodásra; egyébaránt, a' ministerek mindenkor diadalmaskodnak a' velek ellenkezőkön. — A' Fox és Grenville részenvalók mind jobban jobban közelitnek egy-

máshoz, és noha eléggé ótsárollyák a' Kormány-
szék intézetjeit; mindazáltal még sem tudják őket
a' nyeregből ki vetni. Egyébb arant minden rész,
minden külömbség nélkül, felette gyűlöli a' jelen-
való Franczia kormányozókat. — A' Felső Par-
lamentumnak 27-ik Martiusi gyűllésében Püspök
L a n d a f f, így szóllott: „Mi, úgymond, olly
ellenség ellen hadakozunk, a' ki előtt semmi szent
nintsen, és a' ki, tsakhogy bosszút álhasson Ang-
lián, minden tilalmas eszközökhöz hozzá nyúl.
Ahozképest szükség minékünk magunkat arra el-
szánni, hogy az illy ellenség ellen mindenünket fel-
áldozzuk. A' mi engemet magamat illet, kélszebb
vólnék kólduló botra jutni, 's száraz kenyérral 's
vizzel élni, és fa tzipökökben járni, mint sem a'
Frantzia kegyetlen uralkodás jármát nyakamon
viselni.“

A' Párisban ki nyilatkozott, és az Angliai
ministeriumnak tulajdonítatott öfzve esküvésnek
mentségére, a' ministeriális újság levelek ekként
szóllanak. „Az Irlandusokat, úgymond, szüntelen
pártolságra ingerli a' Frantzia Kormányshék, a'
lehetőségig segiti őket, nagy igireteket teszen né-
kik, egy Irlandiai Commissiót tart és fizet Páris-
ban, és az A r g u s, a' M o n i t ö r, és egyebb Pá-
risi Zsurnálokban szüntelen rágalmaztattya, gya-
láztattya, és a' leg otsmányabb szinekkel fesseti
le az Anglus ministereket. Innen vagyon, hogy a'
két nemzetnek egymás ellen való gyűlölsége mind
jobban jobban nevedik, és az egymás eránt va-
ló meg engeszteltetéshez igen kevés reménység
lehet.

A' M o r n i n g - C h r o n i c l e nevezetű Lon-
doni közönséges újság leveleknek 26-ik Martziusi

darabjában elő adatik az az érzékenység, mellyet a' Párisban ki nyilatkozott öszve esküvésnek környülállásai az Anglus nemzetben gerjesztett. Az a' vád, úgymond, mellynél fogva a' Frantzia Kormányfészék az Angliai ministeriumot avval vádolja, hogy e' lett volna annak indító oka, e' kézziretete volna annak planumát, ez adott volna mind annak, mind a' Frantzia Országban eszközendő változásoknak előmenetelesítésekre pénzt, igen szomorú, és egyfersmind bosszonkodó érzékenységet gerjesztett az Anglus nemzetben. Az Angliai Iur. Consultusoknak, vagy inkább Prokátoroknak Seniorjok, Sergeant Hill, egy 90 esztendő öreg ember, a' kit a' törvényes dolgokban, mint valamelly tsalhatatlan Oraculumot úgy tekintenek a' Brittusok, a' múlt Martzius 11 ik napján, a' Lord Cancellariushoz menvén, egy rövid irást adott bé, mellyben meg czáfolhatatlan okokkal igyekszik azt meg mutatni, hogy azon el tőrhetetlen vádat, melly szerént az Angliai Kormányfészék a' Párisi utólsó öszve esküves szerző okának lenni mondatik, minden nemes gondolkozású Brittus köteles legyen meg tzáfolni igyekezni. Harmad nappal annakutánna, az Alsó Parlamentumnak gyűlésében is, a' maga régi módi köntösében és parokájában meg jelent, a' Királyi Generális Prokátorral hollzasan beszélgetett, 's őtet arra unszolta, hogy a' nemzetnek meg sértődött betsülletét valamelly közönséges irásban védelmezni, és a' reá kent piszkoktól meg tisztítani igyekezzen.

A' fent nevezett Londoni közönséges újság leveleknek 23 ik Martiusi darabjában következő jegyzést olvasunk: Az utólsó öszve esküvés, úgymond, nagyfélelmet és rémülést okozott nem

tsak Párisban, hanem az egész Frantzia Országban. Úgy hallatik, hogy sok fő rangú hadi tisztek estek a' miatt gyanúságba, ámbár semmi egygyeségek sem vólt is nékik Pichegrüvel és Georgesel. — Macdonald is nagyon gyanúsá tette magát. Azon Fr. fő tiszteken kívül, a' kiknek neveik az öszve eskütteknek laistromába fel vóltak jegyezve, többen mint 30 an fogattattak el. Ezek közt vannak Souham, Delorges és mások, a' kik buzgó Republikánusoknak tartattak ennelötte. Közönségesen azt óhajtyák a' Frantziák, hogy az ennekutánna is követhető öszve esküvéseknek, rendeletlenségeknek és zürzavaraknak el háritásokra nézve, örököszen bírja a' Bonaparte familiája Frantzia Országot. Az utolsó öszve esküvésnek ki nyilatkoztatása mély gondolkozásba, 's somorúságba ejtette az első Konzult. Az olly kórmánynak, mellynek fundamentoma egyetlenegy embernek életén nyugszik, és a' hol az örökség meg határozva nintsen, ilyen szokott a' természetes állapotja lenni.

„Európának jelenvaló állapotja sok és külömbkülömbfele gondolkozásra szolgálta a' Politikusoknak alkalmatosságot. Fr. Ország mint minden tamadható forgó szeleknek közép pontya, több szakadásokra van felosztva, és éppen ez akadályoztatya leg inkább az Anglia ellen készített expeditionok elszközlését. Eöböl az első Konzul jelenléte nélkül semmi sem lenne, úgy de bizhattya e' ő az illy zavaros körülállások közt másokra a' kórmány gyepelőjét s. a. t.

Török Birodalom.

A' Fényes Porta olly hivatal szerént való, de felette kedvetlen hirt vett Egyiptomból, a' Kon-

stantzinápolyi 14-ik Martiusi levelek szerént, hogy a' vólt Alexandriai kormányozó Ali-Basát, a' kit egész Egyiptom Országának fő kormányozójává tett vala, Kairó felé való útjában, valamelly költött szin alatt a' Beyok és Mammelukok megölték, és az előbbi N. Kajrói kormányozót, a' ki a' Beyoknak és Mammelukoknak Fényes Portával való veszekedéseknek ideje alatt, Alexandriában magános életet élt, előbbi méltóságos hivataljába igyekeztenek vala vissza helyheztetni; de ő azt rész szerént koros idejének erőtlenségei miatt, rész szerént a' jelenvaló kétséges ki menetelű környülállások közt magára fel nem vállalta. — Így lévén a' dolog, mivel az Ali Basa megölettetéséből azt hozza ki, és nem is ok nélkül, a' Fényes Porta, hogy az Egyiptomi nyughatatlan Bejoknak feltett tzellyok légyen azon Országot magok hatalmuk alá vetni, azon hirnek vétele után mingyárt öszve gyűjtötte a' Divánt, mellyben a' Török ministerek köz meg egyvezésekből az Acrei kormányozó Dzier Basa, a' ki tudniillik Abdul Wechabon ditsőffégesen diadalmaskodott, nevezte ki Egyiptom Ország fő kormányozójának, 's egyszersmind azt is még határozta, hogy ő meléje azon Ország előbbi tsendességének helyreállítására, elegendő hadi népet adjon. E' mellettegy 4 linea hajóból, 6 fregatból, és számos szállító hajókból álló flotta fog oda küldetui, mellynek jókor leendő oda meneteléről magok is kételkednek a' Török ministerek.

Minden támadások közt, a' mellyek a' Török Birodalomban meg eddig vóltak, a' jelenvaló Szerviai támadás sok tekintetben leg nevezetesebb. — Tudva való dolog az, hogy az Európai Török

rök Ország lakosinak leg nagyobb része Görög valláson vannak, és csak $\frac{1}{7}$ része áll Mahometánusokból; még is mindazonáltal minden polgári és hadi tisztségekre, Móldvát és Havasalföldét kivévén, a' Muzulmannok emeltetnek, a' kikben sem semmi nemes indulat, sem semmi felebaráti szeretet és érzékenység nem léven, szüntelen és minden úton módon lanyargattyák a' keresztény lakosokat.

Hajdan, valamiképen a' több Európai Török tartományok, úgy Szerbia is a' Magyar Koronához tartozott, 's olly feltétel mellett engedődött végképen, az 1739 ik esztendőbéli Belgrádi békeségben, a' Fényes Portának, hogy annak Keresztény lakosi, vallásoknak szabad gyakorlásában hagyattassanak. E' részben nintsen is panaszok, de mivel a' szomszéd Basak egymás ellen szüntelen tusakodnak, és veszekednek, Szerbia soha sem maradhat tsendellégben, nemcsak, hanem ezen tartományt teszik az egymással veszekedő Basák a' háboruságnak piatzává.

Ezt a' szüntelen való nyughatatlanságot Szerbiának keresztény lakosi tovább nem szenvedhetvén, panaszt tettek a' Fényes Portánál; de mivel a' pártos Basak ennek az ő parantsolatjára keveset ügyelnek, végtére ők is kénytelenek voltak fegyvert fogni, nem az uralkodó Zultán, hanem az őket lanyargató tyrannusok a' Basák ellen, és minikutánna tanúlt vezérre és sok ezer követőkre találtak volna, a' Sabácsi és Rudniki kastélyokat, a' mint a' múlt posta napon már megirtuk, el foglalták, Belgrado t ostrom alá rekesztették, az oda való Deynek segítségére ment 500 főből álló Jantsar sereget öszve aprították, semmi eleséget azon városba bé vinni nem engednek, és

nagy reménységben vannak az eránt, hogy nem sokára azon erősséget is el foglalhatták.

A' 27-ik Martziusi Konstantzinápol'yi tudósítások szerént, maga a' Fényes Porta is helybe hagyni láttatik a' Szerviai insurgenseknek ezen tselekedetekett, 's következő foglalató Firmant küldött hozzájuk: „A' Fényes Porta, úgy mond, a' maga Szerviai jobbágyinak azon tselekedeteiket, melly szerént a' Belgrádi rebelliseknek kegyetlenségeket, pusztításokat, gyilkosságokat 's megfojtani igyekeznek, törvényeseknek tartya, és azoknak végső ki irtatásokat annyival szivesebben ohajtya, mivel az utolsó Belgrádi Basának megöletetésétől fogva, seumi adót nem vehetett Szerviaából, és azt igiri azon tartománybéli keresztény lakosoknak, hogy az ő szenvedett lok károknak némünémüképen leendő ki pótolása végett, 9 ezteadeig semmi névvel nevezendő adó fizetés alá nem fognak rekesztetni. Egersersmind arra kívánnya őket serkengetni, hogy a' midőn a' pártos Mulmannoknak ki irtatásokban foglalatoskodnak, a' Belgrádi Basának kedvezzenek, az ő tsendességét meg ne háborítsák, és minden szükséges eleséggel segítsék őket.“

Minekutánna ezt a' Firmánt a' Szerviai Insurgensek vették vólna, annyira fel gerjedt benne a' vitézi tűz, hogy Martzius 16 ik napján, a' vár külső sántzaira reá rohantak, az abban talált Mulmannokat le aprították, az ő vezérjeiket az úgy nevezett Deyisokat mintegy 1500 emberekkel együtt a' belső várba szoritották, de a' hol sem eleségek nem lévén elegendő, se n a' lakosoktól semmit nem segittetvén, végtére is kéntelenek lesznek magokat a' győzedelmeseknek szabad tettekre bizni.